

2B Connect: *meer biodiversiteit op bedrijventerreinen*

Kennisdag 23 mei 2017

*mogelijkheden, beperkingen,
inspiraties*

Biodiversiteit op bedrijven

Jens Verwaerde
(Natuurpunt CVN)

23 mei 2017

Biodiversiteit op bedrijven

Je bent ... adviseur

- “groene jongens” zijn (soms) verdacht
- de natuur =
 - ▶ wildernis
 - ▶ ongeordend
 - ▶ onvoorspelbaar
 - ▶ vaag
- **jij moet toch ...**
 - ▶ concreet zijn
 - ▶ menselijk

Wat versta jij onder "natuur"?

- geur van mest op de akker
- het bos
- de Rocky Mountains
- zonder menselijke invloed
- zoals *het vroeger was*
- groen
- buiten de stad
- alles zonder de mens
- *mijn tuin*
- de wereld, inclusief de krachten die daarin aan het werk zijn en het niet-menselijk leven dat zich erin bevindt

natuur is ...

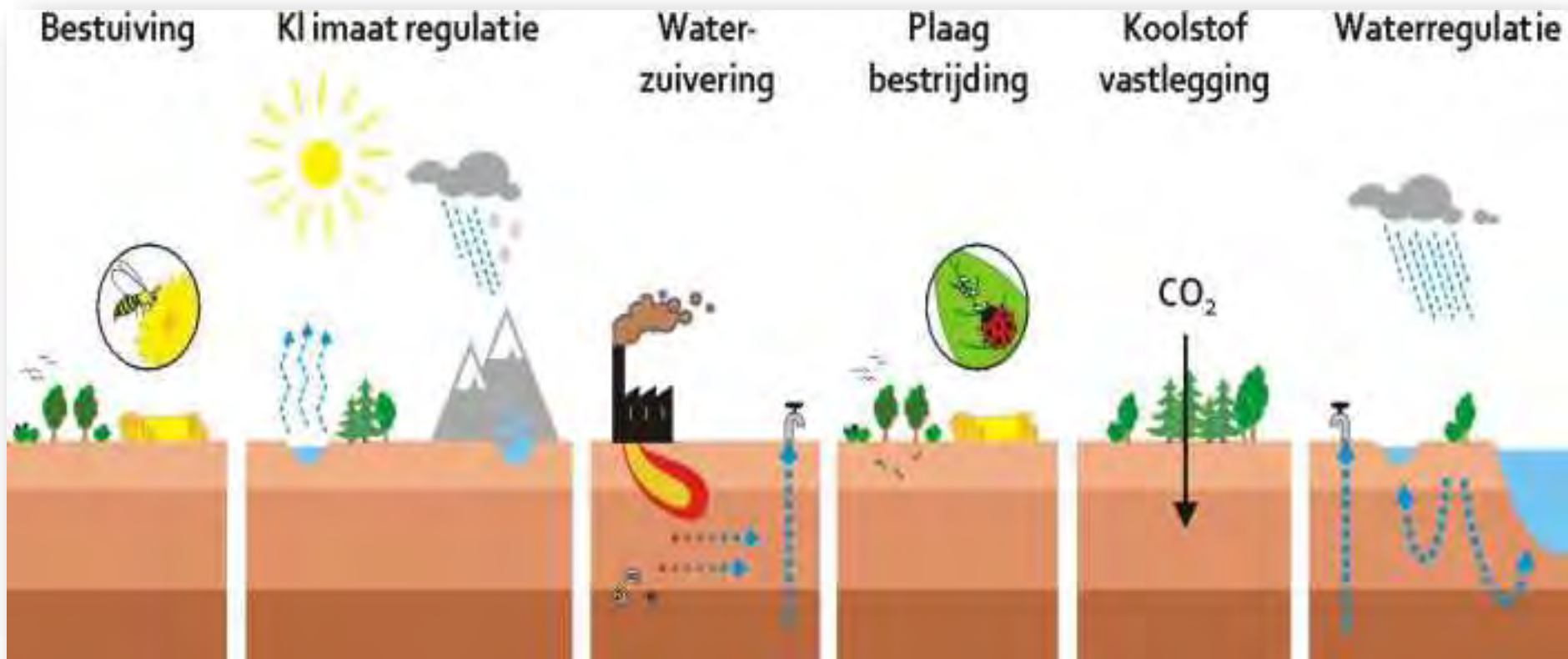
- wat spontaan is
- liggend vetmuur tussen straatstenen = natuur
- zonnedauw langs een platgetreden paadje in de heide = natuur
- het houtkantje = géén natuur

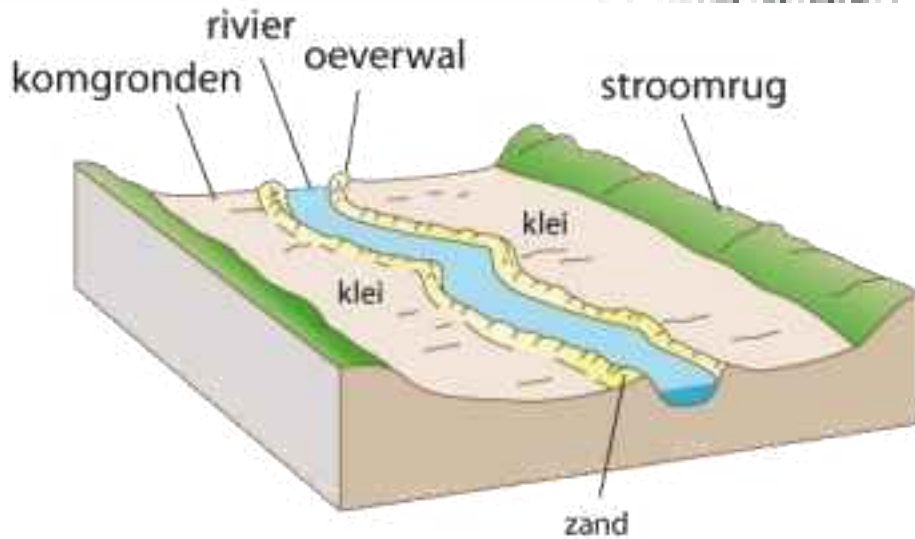
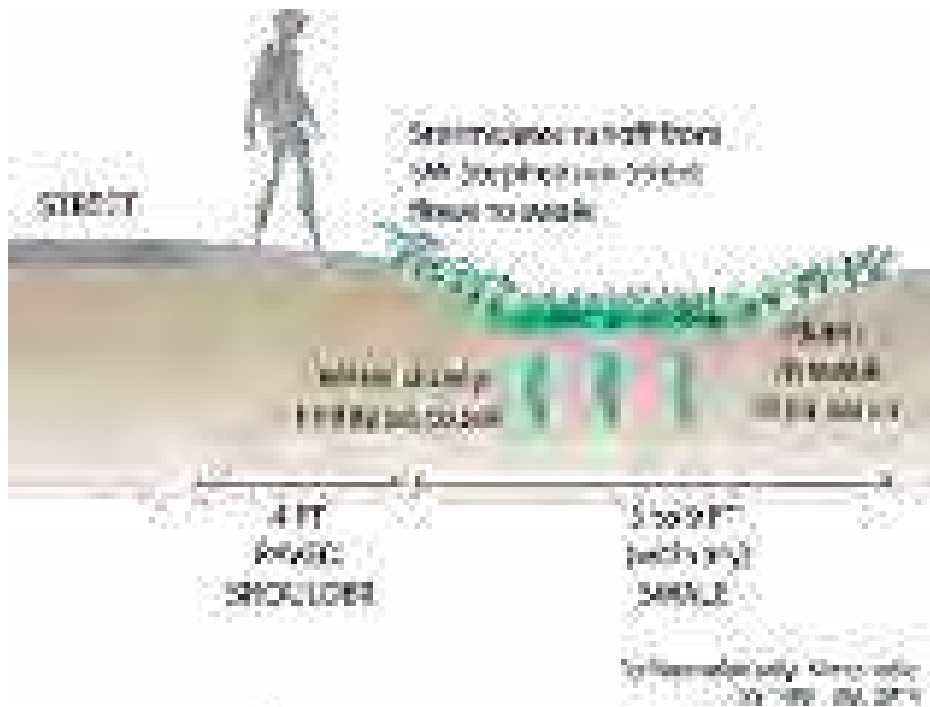
**maar het is perfect
mogelijk dat er spontaan
vogels in broeden of
mossen op groeien**

Natuur in zijn meest utilitaire vorm ...

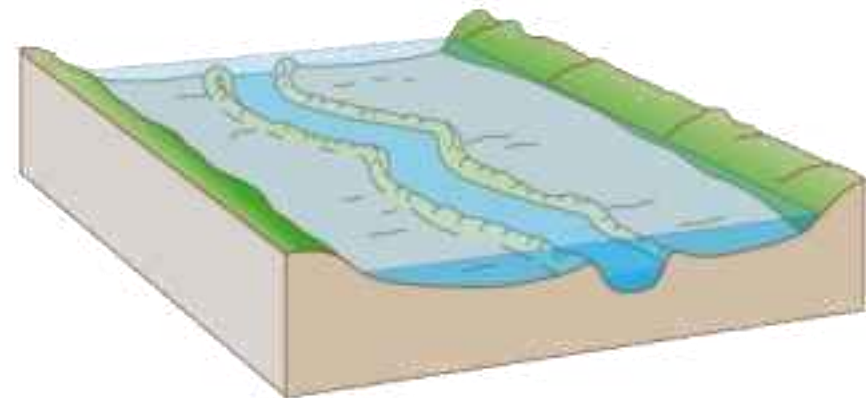
- ecosysteemdiensten

Natuur als
ecosysteemdienst
"buffering tegen
overstroming"

rivier overstroomd

Zorg dat je iets weet over ...

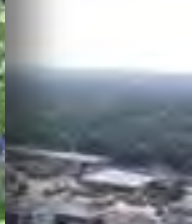
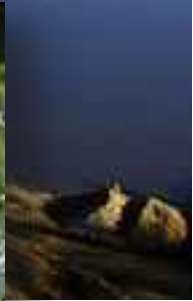
- Wat doet het bedrijf?
- Hoe doet het bedrijf dat?
- Wat is er in de omgeving?
 - ▶ landschap
 - ▶ abiotisch en biotisch milieu
 - ▶ **mensen: scholen, buren, werknemers, ...**
- **Kennis over wetgeving ...**
- Subsidiekanalen, mogelijkheden sponsoring, opportuniteiten

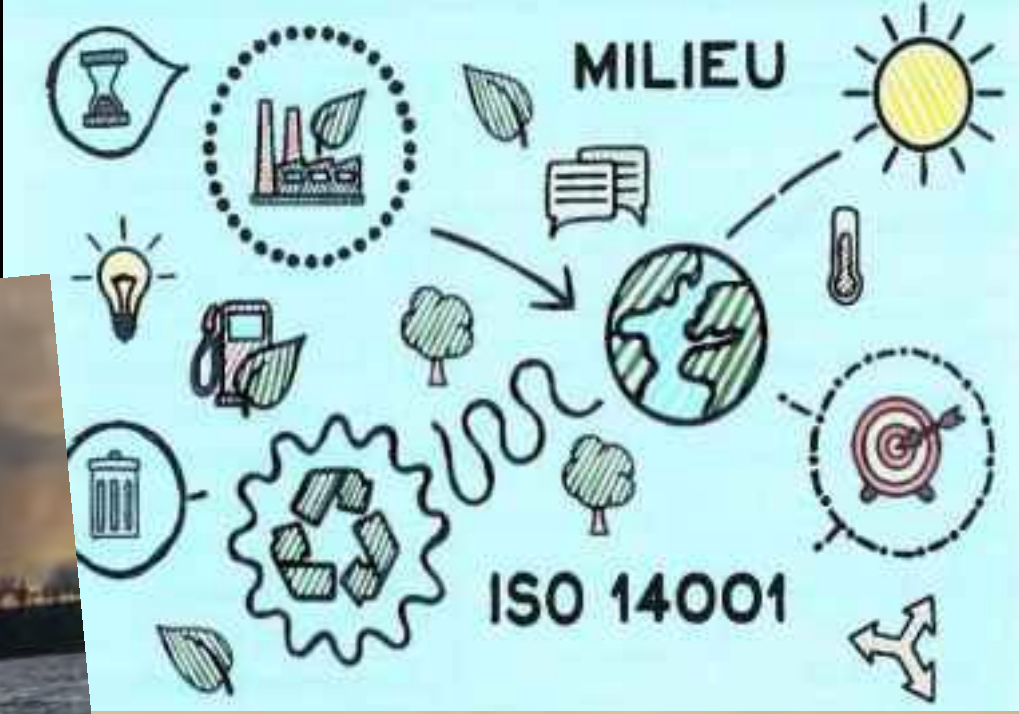

Zorg dat je iets weet over de natuur van het bedrijf

- **wat wil het bedrijf wél, niet, ...**
- wat kan het bedrijf wél, niet

STATEMENT
—OF—
WACHOVIA NATIONAL BANK,
WINSTON, N. C.

JANUARY 25TH, 1906.

(CONDENSED FROM REPORT TO THE COMPTROLLER OF THE CURRENCY.)

RESOURCES.	LIABILITIES.
Loans, including Overdrafts \$ 511,789.01	Capital.....\$ 150,000.00
U. S. Bonds and Premiums. 52,300.00	Surplus and Undivided Profits 171,167.89
Real Estate, Furniture and Fixtures,..... 4,500.00	Circulation..... 50,000.00
Redemption fund with U. S. Treasurer..... 2,500.00	
Cash and Due from Banks... 268,231.30	DEPOSITS..... 468,153.02
\$830,320.01	\$830,320.01

W. A. LEMLY, President.

JAS. A. GRAY, Cashier.

Wees je bewust van de caveats

- wees geloofwaardig
- er bestaan geen domme vragen, wél domme antwoorden

Behalve "waarom"-vragen!

**Wees je bewust van de caveats:
*Beware of greenwashing***

Weet dat het niet alleen de directie is

- **Structuur**

- ▶ **Duurzaamheids-, milieumanager**
- ▶ **Facility**
- ▶ **Communicatie en marketing**
- ▶ **Personeel**

- **Bedrijvenvereniging**

- ▶ **Parkmanagement**
- ▶ **Projectontwikkelaar & Ontwikkelmaatschappij**

- **Aannemers**

- **Buren**

Argumenten om “iets” voor de natuur te doen

- Uitstraling
- Verminderde beheerkosten
- **Ecosysteemdiensten, zoals ...**
 - ▶ Vastgoedwaarde
 - ▶ Risicobeheersing schade: blusvijver
 - ▶ Biodiversiteit: bevruchting door insecten
- Sociaal
 - ▶ Productiviteit: groene werkplek
 - ▶ Vermindering ziekteverzuim
 - ▶ **Herkenbaarheid voor de collega's**
- Wet- & regelgeving
- Relatiemanagement

De praktijk

- Natuurvriendelijke grondstoffen
- Omgeving bedrijventerrein
- Steun natuurbehoud
- Recreatiemogelijkheden ontwikkelen
- Het bedrijfsgroen als onderdeel van het landschap
 - ▶ Waterbergingsvijvers
 - ▶ Groendak
 - ▶ Groene bermen
 - ▶ Groene entree
 - ▶ Permanent groen: buffer
 - ▶ Tijdelijk groen: dynamische natuur
- Faunavoorzieningen
 - ▶ Nestkasten vleermuizen

Welk bedrijf heb je voor je?

- Is het groen onderdeel van het kader?
- Is groen achtergrond?
- Heeft groen heeft effecten op bedrijfsvoering?

Wat is natuurbeheer?

de omstandigheden creëren, in stand houden of herstellen opdat natuurlijke processen kunnen plaatsgrijpen

Wat zijn die "omstandigheden"?

- schaal
- tijd
- middelen → haalbaarheid
- mensen
- leesbaarheid
- soorten
 - ▶ actueel
 - ▶ potentieel
 - ▶ gedrag en ecologische randvoorwaarden

overleg en visualiseer!

jouw kennis
en ervaring

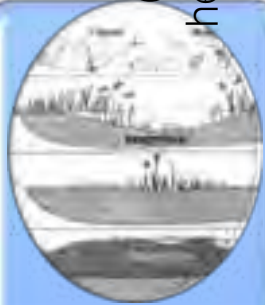
schaal: belangrijk

1 hectare

vegetatie

10 hectare

bodem

- moedermateriaal
- humusvorm
- (grond)water

100 hectare

hydrologie

1.000 hectare

landschap

- topografie

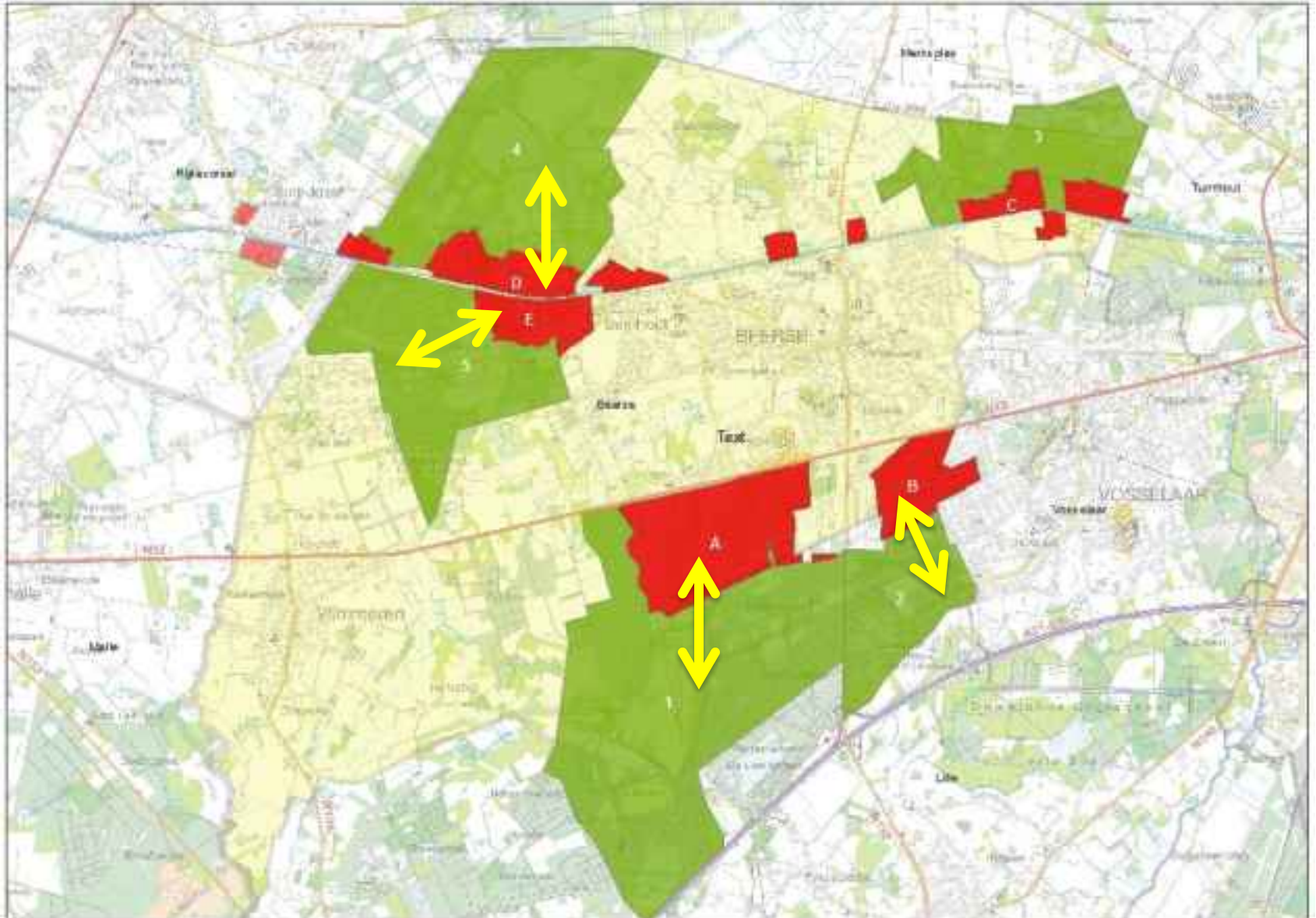
10.000 hectare

klimaat

jouw rol en mogelijkheden als natuurbeheerder

De natuur in de omgeving

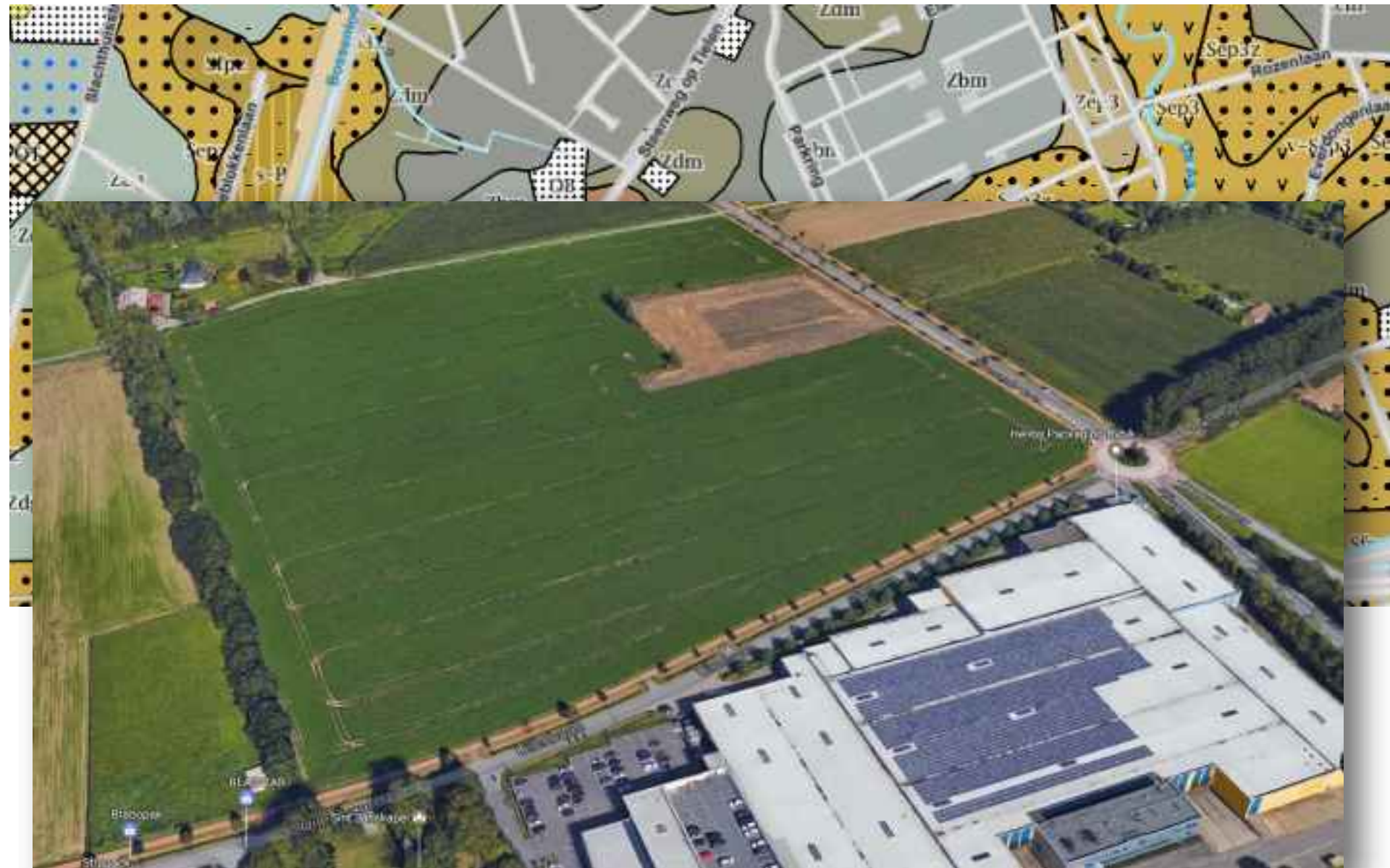

De natuur in de omgeving

- E Blauwborst
- E Boomleeuwerik
- E Boompieper
- E Bruine snavelbies
- E Gekraagde Roodstaart
- E Gewone dophei
- E Glassnijder
- E Groentje
- E Heidesabelsprinkhaan
- E IJsvogel
- E Krabbenscheer
- E Loos Blaasjeskruid
- E Loos blaasjeskruid
- E Matkop
- E Nachtegaal
- E Oeverkruid
- E Poelkikker
- E Ronde zonnedauw
- E Rosse Vleermuis
- E Veenpluis
- E Wielewaal
- E Zwarte Specht

Vergeet de bodem niet!

De natuur in de omgeving

Verken

- www.waarnemingen.nl
- Kijk op de interactieve GIS-kaarten
 - ▶ [vb. Noord-Holland](#)

In, maar ook *tussen* bedrijven is er (vaak) (ruimte voor) natuur

- Het hoeft niet noodzakelijk allemaal op jouw grond
- Werk samen met de burens om iets gemeenschappelijks te realiseren
- [Zoek aansluiting](#)

Kennis over wetgeving

- Bedrijven werken vanuit een legalistisch standpunt:
 - ▶ Wat moet, doen we / Wat niet moet, doen we niet
 - ▶ Wat niet mag, doen we niet / Wat mag, doen we als we willen
 - ▶ Wie adviseert, is verantwoordelijke voor de wettelijke consequenties ervan (zie verder)

Kennis over wetgeving

- Een adviseur moet zijn job kennen:
 - ▶ Weet wat de consequenties van je adviezen kunnen zijn en doe aan risico – inschatting
 - ▶ Voorkom aansprakelijkheid in de contracten
 - ▶ Verzeker je